midt
regionmidtjylland

Udredning af taleforståelighed ved dysartri

Maiken Schou Hougaard

IKH

TALE & KOMMUNIKATION

Hvordan vil I vurdere denne borgers taleforståelighed?

Opgave 1

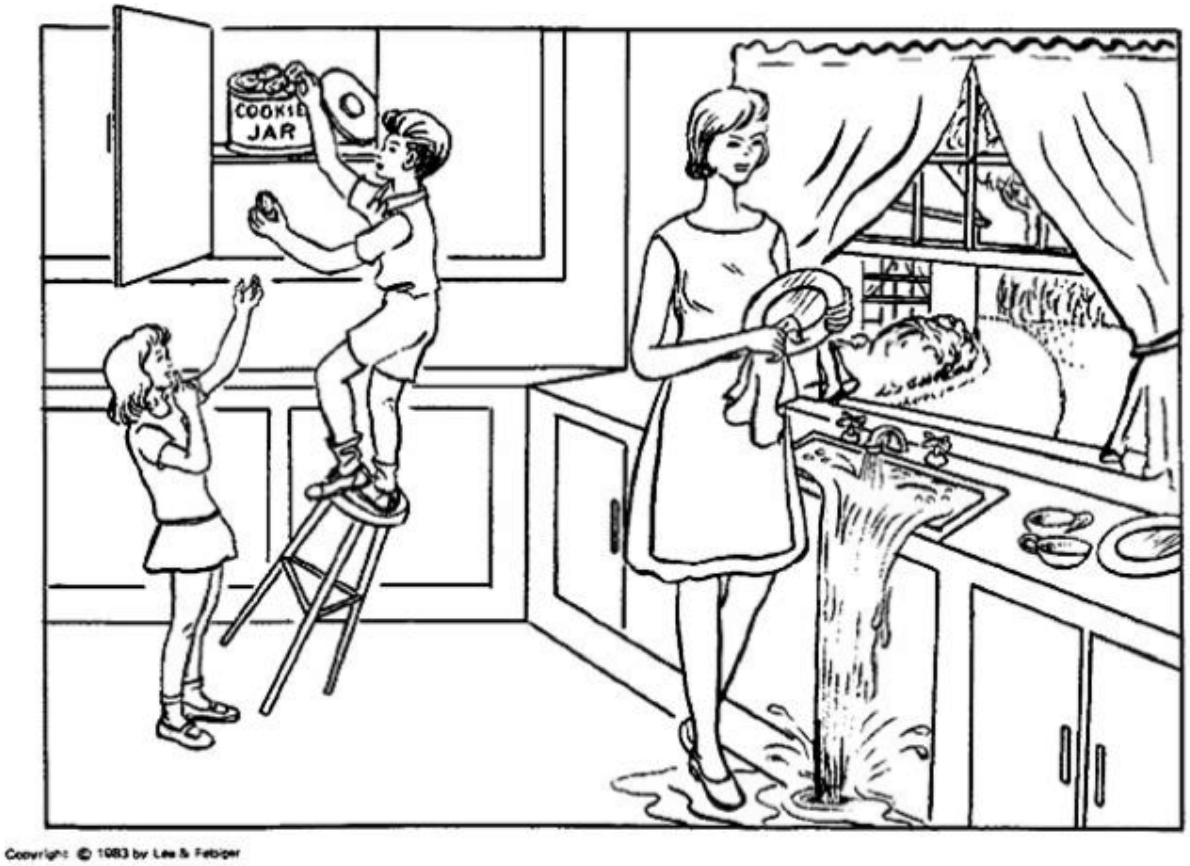

Copyright © 1983 by Lee & Febiger

Indhold:

- Hvad er baggrunden for projektet?
- Udvikling af materialet
- Hvordan kan materialet anvendes i praksis?

Baggrund for projektet

- Udvikling på dysartriområdet

- Belyse aktivitetsniveau

→ Et håndgribeligt materiale, der er anvendeligt i danske logopædiske praksis

- Hvad findes der på andre sprog?
  ASSIDS, Frenchay, SIT

- SIT : Sparring med Lena Hartelius, råd til dansk udgave. Forundret over, at der ikke allerede findes noget.

Udviklingen

- Sætningslister, der er ukendte for logopæden.

- Opbygning af sætningslister:
    - Alle sproglyde er repræsenteret i forskellige positioner

Udgangspunkt i de danske sproglyde

Konsonantlyd---	Enkelte konsonantlyde		I konsonantklynger
	Onset	Coda	
b			
p^h		----------	
t^s		----------	
d			
k^h		----------	
g			
f			
s			
ç		----------	----------
h		----------	----------
m			
v		----------	
n			
ð	----------		----------
l			
ŋ	----------		
ʁ		----------	

Vokallyde	Eksempel
i	is
ə	løbe
e	fisk
ɛ, æ	æble, bær
a	anne
ɑ	arla
ø	øst
œ, ɶ	høne, drøv
u	ur
o	foto
ɔ	råbe

Udviklingen

- Sætningslister, der er ukendte for logopæden.

- Opbygning af sætningslister:
  - Alle sproglyde er repræsenteret i forskellige positioner
  - Syntaktisk korrekte – semantisk mulige

Syntaktisk korrekte og semantisk mulige

Eksempel på **svensk** sætning:

"En leder krammede en følelsesmæssig og bred forsikring"

Eksempel på **dansk** sætning:

"Niels fodrer den yngste giraf"

Udviklingen

- Sætningslister, der er ukendte for logopæden.

- Opbygning af sætningslister:
    - Alle sproglyde er repræsenteret i forskellige positioner
    - Syntaktisk korrekte og semantisk mulige
    - Øger i både stavelseslængde og sætningslængde

Hvordan sikrer vi, at kompleksiteten øges?

	Antal ord	Antal stavelser
Sætning 1	3	3-4
Sætning 2	3	3-4
Sætning 3	4	5-6
Sætning 4	4	5-6
Sætning 5	5	7-9
Sætning 6	5	7-9
Sætning 7	6	10-12
Sætning 8	6	10-12
Sætning 9	7	12-14
Sætning 10	7	12-14

- Antal ord
- Antal stavelser
- Sætninger på tre ord er uden konsonantklynger
- Sætninger på 7 ord indeholder mindst ét ord på trestavelser eller mere.

Udviklingen

- Sætningslister, der er ukendte for logopæden.

- Opbygning af sætningslister:
    - Alle sproglyde er repræsenteret i forskellige positioner
    - Syntaktisk korrekte og semantisk mulige
    - Øger i både stavelseslængde og sætningslængde

- Pilotafprøvning internt

- Afprøvning af testen
    - Hvordan placerer procenterne sig ift. let, moderat og svær dysartri?
    - Reliabilitet: inter-rater og intra-rater

Udredning af taletydelighed ved dysartri

- 2 prøvesætninger
- 30 forskellige sætningslister
- Registreringsark
- Manual

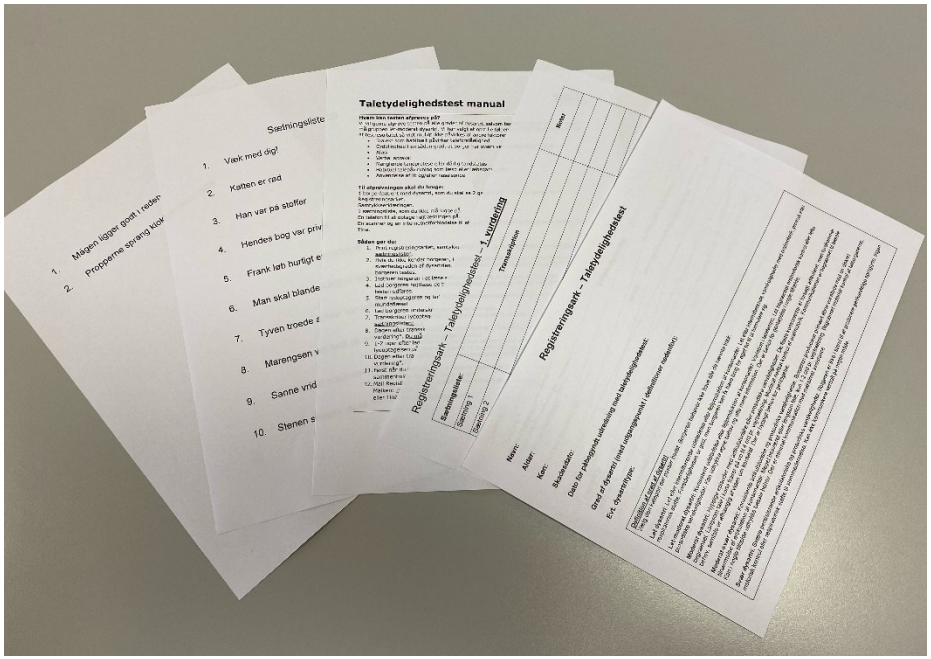

Anvendelse i praksis

Hvor er vi nu?

Opgave 2: Et eksempel på scoring af testen

Scoring af sætningslisten

1) Hop højt op
2) Talen var sjov
3) Hun plasker i badet
4) Pælen sad på tværs
5) Fiskene trives i klart vand
6) Der vokser blomster langs stien
7) De tvang knægten til at samarbejde
8) Klara glemmer at bage sin marengs
9) Bagerens elev slår flikflak hele vejen hjem
10) Flodhesten smager på den sjove lille gulerod

Kontakt

Maiken Schou Hougaard
maihou@rm.dk
2913 5432